

3מי יקותיאל סופר לאחיו חיים ז"ל - "כי האדם צד השדה"

הושענא רבה תשי"ז, כל המשפחה יושבת בסוכה לארוחת בוקר בביתנו, בשכונת הבוכרים בירושלים. בהפתעה לכולנו מגיע חיים לבית ונכנס לסוכה עם חגור מלא, נשק וכובע פלדה בידו. ואני, ילד בן 10 מסתכל בך בהערצה, וזו התמונה שמלווה אותי כשאני מדבר עליך. חזרת בשלום מפעולת התגמול בחוסן בריא ושלם לשמחת כולנו. למרות היותך אח שכול, התגייסת לצנחנים, השתתפת בפעולות התגמול, וסיימת בצניחה מבצעית במתלה ב'מבצע קדש'.

מעט דיברת על עצמך, היית שתקן בכל הנוגע אליך, אבל כששאלו אותך על ההיסטוריה המשפחתית היית כמעין שופע. זכרת פרטים, מקומות, שמות, קשרים משפחתיים, אסונות ושמחות במשפחה. היית ההיסטוריון המשפחתי. בשנה האחרונה כשהסרטן התפשט בגופך וכנראה גם סבלת מכאבים, לא התלוננת.

לא זכית לצערי לחינוך מסודר. אבינו ז"ל נאלץ לשלוח אותך לבית יתומים 'דיסקין', לאחר שאמך יפה ז"ל נפטרה. עד היום איני קולט את הסיטואציה של חיים בבית היתומים. וכשאמרת לך לפני שבועיים כי אני לא מבין איך אבא העביר אותך לבית יתומים, אמרת שהיה לך שם טוב והיה לך מה לאכול.

מבית היתומים עברת לקיבוץ 'חפץ חיים', התגייסת לצנחנים, ועם השחרור עברת לקיבוץ 'שעלבים'. שם בקיבוץ זכיתי שתארח אותי בכל קיץ, לשבוע ימים.

מישעלבים עברת לקיבוץ סעד. כאן בקיבוץ הקמת משפחה נפלאה עם חייציה. לצערנו עם רציחתו של בנך יקירך אמתי הי"ד, היית לא רק אח שכול בעקבות נפילתו של אחינו הגדול, מתתיהו במלחמת השחרור, אלא גם אב שכול. מי כמוני מבין עד כמה רציחתו של אמתי השפיעה עליך.

כאשר נודע לנו לפני כשלושה שבועות על מחלתך הקשה, באנו כולנו להיפרד ממך. ביום חמישי לפני חמישה ימים, כשבאתי לבקר אותך, היה לי קשה לראות עד כמה אתה סובל, אבל ראיתי עד כמה ילדיך המסורים מתיה, יערה, שושי ואלישע, דואגים לך ומטפלים בך, ואת חבריך בקיבוץ נכנסים לבקר למרות שכבר לא יכולת לדבר.

טפלת ברעייתך חייציה בצורה מדהימה. כשעוד היה אפשר לקחת אותה אתך לכל מקום, טיפלת בה במסירות ובאורך רוח בהתאם לאופיך השקט.

לפני 10 ימים כשידענו שמצבך קשה אמרתי לך שביקרתי את אחותנו "דודה לאה" ומסרתי לה ד"ש ממך.

ילדיך הנפלאים ונכדיך ממשיכים את מורשת המשפחה שהנחלת להם.

צר לי עליך אחי חיים, היית גאוות המשפחה. יהי זכרך ברוך, תהא נשמתך צרורה בצרור החיים לצד אבא, נתן ואמתי, ולצד אמך יפה ממנה נפרדת בהיותך בן חמש.